

A kényszertörlési eljárással kapcsolatos tudnivalók 2016.

A cégbíróság kényszertörlési eljárás megindítását rendeli el, ha törvényességi felügyeleti hatáskörében eljárva **a céget megszüntnek nyilvánítja**, ha a cég **a végelszámolást három éven belül nem fejezte be**, ha a cég a végelszámolás általános szabályaira történő **áttérést nem hajtotta végre**, vagy a cég jogutód nélküli megszűnését előidéző ok következett be, és **végelszámolási eljárás lefolytatásának nincs helye**.¹

A kényszertörlési eljárás lefolytatásának szabályait a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (a továbbiakban: Ctv.) VIII./A fejezete, az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény vonatkozó rendelkezései, a végelszámolás számviteli feladatairól szóló 72/2006. (IV.3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) szabályozza.

Jelen tájékoztatás célja, hogy általános képet adjon a kényszertörlési eljárás menetéről. A részletszabályok az említett jogszabályokban találhatóak.

A kényszertörlés kezdetén:

A kényszertörlési eljárás megindításáról szóló jogerős **végzést** a cégbíróság a **Cégközlönyben napi rendszerességgel közzéteszi**. A közzétételre a Cégközlöny honlapján, (www.e-cegkozlony.hu) napi feltöltéssel kerül sor. A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak van helye.

A kényszertörlési eljárás nem önkéntesen elhatározott megszűnési forma, célja a rendellenesen működő cég kényszerű, vissza nem fordítható megszüntetése, törlése. **A cégbíróság ezért – kérelemre – nem dönthet a kényszertörlési eljárás megszüntetéséről**.²

[A kényszertörlési eljárást a Cégbíróság csak akkor szünteti meg, ha a 117.§ foglalt bejelentések vagy a 118.§(3) bekezdésben foglalt szervek értesítései alapján felszámolási eljárás lefolytatásának van helye.³]

Ugyanezen okból a kényszertörlési eljárás alá került cég **üzletszerű gazdasági tevékenységet nem végezhet**. A kényszertörlési eljárás során a cég legfőbb szerve **nem dönthet** a cégnek a kényszertörlési eljárás alatti **működtetéséről**, sem a kényszertörlési **eljárás megszüntetéséről**, valamint a cég **átalakulásáról**. A kényszertörlési eljárás kezdő időpontját követően pedig a cég szervei nem hozhatnak a kényszertörlési eljárás céljával ellentétes döntéseket.⁴

¹ Ctv. 116.§ (1) bekezdés

² Ctv. 116.§ (4) bekezdés

³ Ctv. 118. § (5) bekezdés

⁴ Ctv. 116.§ (3) bekezdés

A cégbíróság felhívja a vezető tisztségviselőt (tagokat) a cég vagyonára és kötelezettségeire vonatkozó **információk közlésére**.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha pedig a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg a volt végelszámoló teljesíti az **adózás rendjéről szóló törvény szerinti kötelezettségeket, és nyújtja be a kényszertörlési eljárást megelőző nappal – mint mérlegforduló nappal – készített számviteli beszámolót**.

A kényszertörlési eljárás alatt:

A kényszertörlési eljárás során a **vezető tisztségviselő**, a végelszámolásból kényszertörlési eljárás alá kerülő adózóknál **vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámoló** köteles az Art. szerint az adókötelezettségeket⁵ teljesíteni.

A törvényben foglalt adókötelezettség magába foglalja többek között **az adó és költségvetési támogatás megállapítását, bevallását és befizetését**, amely teljesítésének kötelezettje az kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő, ha a kényszertörlési eljárást végelszámolás előzte meg akkor a volt végelszámoló.⁶

Továbbá a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles a kényszertörlési eljárást megelőző nappal (mint mérlegfordulónappal) **számviteli beszámolót készíteni**, majd a számviteli törvényben foglaltak szerint **letétbe helyezni és közzétenni**.⁷ Az elkészített számviteli beszámolót nem kell a jóváhagyásra jogosult testületnek elfogadnia.

A kényszertörlési eljárás során a vezető tisztségviselő/volt végelszámoló köteles a kényszertörlési eljárást elrendelő végzés közzétételét követő 20 napon belül a kényszertörlés alatt álló társasággal jogviszonyban álló munkavállalók részére a kényszertörlési eljárás elrendeléséig **esedékes bért kifizetni**. Ezen kötelezettség magában foglalja a **bérekkel kapcsolatos adók levonását, bevallását és befizetését is**.⁸

A fentiek alapján tehát **a végelszámolási eljárást követően elrendelt kényszertörlési eljárás során**, mivel a végelszámoló tisztsége megszűnik az eljárás kezdetével, és a társaságnak nincs vezető tisztségviselője sem, **a volt végelszámolót** terhelik az adózói kötelezettségek, illetve őt illetik meg az adózói jogok is, így képviseleti joga mindaddig fennáll, amíg a társaság vezető tisztségviselő kinevezéséről nem gondoskodik.

Ez alól **kivételt képez**, ha **bt., illetve kkt. állt végelszámolás alatt**, és ezt követően indították meg a cég kényszertörlési eljárását, abban az esetben a **bt. beltág, a kkt. tag – ha a társasági szerződés eltérően nem rendelkezik minősül a társaság képviselőjének**, azaz ebben az esetben a vezető tisztségviselőnek kell a már említett kötelezettségeket teljesítenie és őt illetik meg az adózói jogok.

⁵ Art. 14. § (1) bekezdés és Ctv. 117/A. § (3) bekezdés

⁶ Art. 14. § (4) bekezdés

⁷ Ctv. 117/A. § (3) bekezdés és Korm.rendelet. 6. § (4) bekezdés

⁸ Ctv. 117/A. § (2) bekezdés

A cégbíróság intézkedései:

A kényszertörlési eljárás elrendeléséről szóló végzésben a cégbíróság felhívást tesz közzé arra vonatkozóan, hogy akinek

- a céggel szemben **követelése van** (ideértve a számviteli törvény szerinti függő követelést is), illetve
- tudomása van a cég ellen zajló **bírósági, közjegyzői vagy más hatósági eljárásról**, vagy
- a **cég tulajdonában lévő eszköz van a birtokában**, vagy
- a cég vagyontárgyára vonatkozó **jog jogosultjaként** van bejegyezve,
- valamely vagyontárgyat illetően a javára, illetve érdekében **tény van feljegyezve**, vagy
- a cég **vagyontárgyára tarthatna igényt**,
- tudomása van a kényszertörlés közzétételének napját megelőző évben a cég vagyonában bekövetkezett változásról
- **a céggel fennálló munkaviszonyon alapuló bérkövetelése vagy munkaviszonyból származó egyéb követelése van**

azt hatvan napon belül jelentse be a cégbíróságnak.

FONTOS! Azoknak a munkavállalóknak tehát, akiknek munkaviszonyon alapuló bér- vagy egyéb követelése áll fenn egy kényszertörlési eljárás alatt álló céggel szemben, igényüket a fentiek alapján 60 napon belül jelenthetik be a cégbíróságnak.

Ha a munkavállaló az eljárásról csak később szerez tudomást, bérigényét legkésőbb a kényszertörlési eljárás jogerős befejezéséig még bejelentheti a cégbíróságnak.⁹

Ebben az esetben a cégbíróságnak gondoskodnia kell egy Bérgarancia biztos kijelöléséről, akinek feladata, hogy a felmerülő követelés rendezésre kerüljön a Bérgarancia Alapból.¹⁰

A céggel szembeni bejelentések tartalmától és a cég vagyoni helyzetétől függően a kényszertörlési eljárásban a **cégbíróság alábbi döntéseket hozza:**

1. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, valamint a cég **vagyonával kapcsolatos információ nem érkezett**, a cégbíróság (eltiltás mellözése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből**.¹¹

2. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére nem került sor**, a cégbíróság azonban megállapította, hogy a cég **fellelhető vagyonnal rendelkezik**, a cégbíróság (eltiltás mellözése mellett) **a céget törli a cégjegyzékből** és rendelkezik a vagyonnak a tagok közötti felosztásáról a Cstv. 61. §-ában foglaltak alkalmazásával. Amennyiben azonban a cég fellelhető vagyonának tulajdonjogával összefüggésben kétség merül fel, azt úgy kell tekinteni, mintha a céggel szemben követelés bejelentésére került volna sor.¹²

⁹ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

¹⁰ Ctv. 117/A. § (4) bekezdés

¹¹ Ctv. 118. § (1) bekezdés

¹² Ctv. 118. § (6) bekezdés

A cégbíróság által a felosztott cégvagyon után keletkező adófizetési kötelezettség bevallására és megfizetésére az abból részesedő magánszemély kötelezett.

3. Ha a céggel szemben **követelés bejelentésére kerül sor**, azonban a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cég **vagyontalan** vagy a vagyona előreláthatóan **nem fedezi a várható felszámolási költségeket**, a cégbíróság *rendelkezik eltiltásról* és a céget *törli a cégjegyzékből*.¹³

4. Amennyiben a céggel szemben **követelés bejelentésére került sor**, és a bejelentések és vagyonfelmérés alapján a cégbíróság megállapítja, hogy¹⁴

- a.) a cég vagyona előreláthatóan **fedezi a várható felszámolási költségeket**, vagy
- b.) a cégnek valószínűsíthetően **fedezetelvonó ügylet** miatt jelentősen csökkent vagy nincs vagyona,

a cégbíróság kénysztörölési eljárást megszünteti, és **kezdeményezi a cég ellen *felszámolási eljárás megindítását***.¹⁵

Amely esetekben a cégbíróság nem felszámolási eljárás megindítását kezdeményezi, ott a cég törlésére kerül tehát sor. A törölő végzést a cégbíróság a Cégek Közlönyben közzéteszi, a végzés ellen a megjelenésétől számított **tizenöt napon belül fellebbezésnek van helye**, a határidő elmulasztása miatt azonban igazolási kérelem nem terjeszthető elő.

A kénysztörölési eljárás után:

Ha a **korlátozott tagi felelősséggel működő céget** (Kft, Zrt) a cégbíróság kénysztörölési eljárásban törölte a cég – a cég törlésének időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett – **volt tagja korlátlanul felel** a cég hitelezőjének kielégítetlen követelése erejéig, **ha a tag a korlátolt felelősségével visszaélt**.

(A korlátozott felelősségével visszaél az a tag, aki **tartósan hátrányos üzletpolitikát folytat**, a cég vagyonával **sajátjakként rendelkezik**, vagy aki a cég törvényes működésével **nyilvánvalóan ellentétes** határozatot hozott.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

Ha a korlátozott tagi felelősséggel működő céget a cégbíróság a kénysztörölési eljárásban törölte a cégjegyzékből, az a volt tag, aki a **kénysztörölési eljárás megindulását megelőző három éven belül ruházta át részesedését, korlátlanul felel** a cég hitelezőjének kielégítetlen követelése erejéig, **ha a korlátolt felelősségével tagsági jogviszony alatt visszaélt vagy a részesedésének átruházásakor rosszhiszemű volt**.

(Mentesül a tag a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy az átruházás során jóhiszeműen és a hitelezői érdekek figyelembevételével járt el.)

Több tag felelőssége egyetemleges.

¹³ Ctv. 118. § (2) bekezdés

¹⁴ Ctv. 118. § (3) bekezdés

¹⁵ Ctv. 118. § (3) bekezdés

Ha a cégbíróság a céget kénysztörölési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a **cég vezető tisztségviselője** – ideértve a kénysztörölési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is – **az okozott hátrány erejéig felel a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése meghiúsult.**
Több vezető tisztségviselő esetén felelősségük egyetemleges.

A felelősség megállapítási eljárás során **vezető tisztségviselő a cég által megválasztott végelszámoló, illetve a cég vezető tisztségviselőjének minősül az a személy is, aki a cég döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt.**¹⁶

Kénysztörölés alatt beadandó bevallások:¹⁷

Élő, működő cégből kénysztörölés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

Az Art. rendelkezése szerint a kénysztörölési eljárás alá kerülő adózók **a tevékenységüket lezáró adóbevallást** – a kénysztörölési eljárás kezdő időpontját megelőző nappal – a kénysztörölési eljárás kezdő időpontját követő 30 napon belül kötelesek benyújtani.

A tevékenységet lezáró adóbevallással egyidejűleg teljesíteni kell a tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát megelőző azon időszakokra vonatkozó adóbevallási kötelezettségeket is, amelyek teljesítésének határideje a tevékenységet lezáró bevallás benyújtásakor még nem járt le.

Bevallások típusa **D1.**

Kénysztörölési eljárás esetén a **tevékenységet lezáró adóbevallás időszakát követően** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2.**

A **kénysztörölési eljárás befejezését követően** az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakról, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cégjegyzékből történő törlést követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M.**

A kénysztörölési eljárás alá került adózó gazdasági tevékenységet nem végezhet¹⁸, továbbá a társasági adónak sem alanya¹⁹.

A bevallás benyújtásával egyenértékű, ha az adózó az adó- és vámhatóság által rendszeresített „NY” jelű elektronikus űrlapon nyilatkozik arról, hogy az adott bevallás benyújtására az adott időszakban azért nem került sor, mert adókötelezettsége nem keletkezett. Az NY jelű elektronikus űrlapot a „D2” jelzésű, adókötelezettséget nem tartalmazó bevallások esetében lehet használni.

¹⁶ Ctv. 118/A. § és 118/B §

¹⁷ Art. 33.§ (3) c) és (12) bekezdés

¹⁸ Ctv. 116. § (3) bekezdés

¹⁹ Tao tv. 5. számú melléklet 8. pont

Végelszámolásból, kényszer-végelszámolásból kényszertörlesztés alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

Végelszámolást követően elrendelt kényszertörlesztési eljárás esetében a végelszámolásra vonatkozó szabályok szerint kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

Bevallások típusa **V3**.

Ezt követően a **kényszertörlesztési eljárás kezdő napja után** teljesítendő bevallási kötelezettséget az Art. általános rendelkezései szerint kell teljesíteni.

Bevallások típusa **D2**.

(Amennyiben a kényszertörlesztés kezdő napja nem a végelszámolási eljárást megszüntető végzés jogerőre emelkedését követő nap, abban az esetben a jogerőre emelkedést követő nap és a kényszertörlesztési eljárás kezdő napját megelőző nap közötti időszak tekintetében tevékenység záró bevallás benyújtása szükséges.

Bevallás típusa: **D1**.)

A **kényszertörlesztési eljárás befejezését követően** az Art. rendelkezései szerint soron kívüli bevallást kell benyújtani a bevallással még le nem fedett időszakra, a bevallási kötelezettséget kiváltó eseményt, azaz a cégjegyzékből történő törlesztést követő 30 napon belül.

Bevallások típusa **M**.

Kényszertörlesztési eljárást követő felszámolási eljárás alá kerülő adózók benyújtandó bevallásai:

A kényszertörlesztési eljárást követő felszámolási eljárás esetén e törvény kényszertörlesztési eljárásra vonatkozó rendelkezései és a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló törvény felszámolási eljárásra vonatkozó rendelkezései együttes alkalmazásával kell a bevallási kötelezettséget teljesíteni.

A kényszertörlesztési eljárást követően elrendelt felszámolási eljárás esetében a bevallási gyakoriságnak megfelelően az „utolsóként” D2 jelzéssel benyújtott bevallás időszakának záró dátumát követő naptól a felszámolási eljárás kezdőnapját megelőző napig terjedő időszakra kell a tevékenységet lezáró bevallásokat **F1** jelzéssel benyújtani, függetlenül attól, hogy a kényszertörlesztési eljárás befejezésének dátuma nem a felszámolási eljárást megelőző nap.

A cég korábbi vezető tisztségviselőjét vagy ha a kényszertörlesztési eljárást végelszámolás előzte meg vezető tisztségviselő hiányában a volt végelszámolót az adó- és vámhatóság mulasztási bírsággal sújthatja, amennyiben a kényszertörlesztési eljárással kapcsolatos adókötelezettségek teljesítését (pl. tevékenységzáró bevallások benyújtása) elmulasztotta.²⁰

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

²⁰ Art. 14. § (4) bekezdés